

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Бідазіля
30 » *серпень*

Юрій БІДЗІЛЯ

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня програма	Українська мова і література. Зарубіжна література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української літератури» (I пол. XX ст.) для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **014 Середня освіта** предметної спеціальності **014.01 Середня освіта (Українська мова і література)** освітньої програми «Українська мова і література. Зарубіжна література».

Розробник: *Барчан Валентина Володимирівна*, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри української літератури**.
Протокол № 14 від 29 червня 2023 року

Завідувач кафедри Оксана КУЗЬМА

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.
Протокол № 8 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 165	3	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 6	6	6
	Лекції:	
	42	16
	Практичні (семінарські):	
	38	6
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усне опитування	Самостійна робота:	
	85	143

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури (I пол. XX ст.)» є опанування історії української літератури I пол. XX ст. крізь призму традицій і новаторства, змісту і форми, діалектики загальнолюдського й національного в цілісності й суперечливості як процесу шукання, взаємодії стилів; виокремлення домінантних явищ літературного процесу, знакових постатей письменників, окреслення їх творчої індивідуальності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК Здатність вирішувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання й характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 3. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК 1. Здатність до формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, зарубіжної літератури, у практиці навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.

ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати знання мов і здобутки українського і світового письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ПК 8. Здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно із сучасними вимогами та презентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури (I пол. XX ст.)» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК2 Філософія

ОК12 Історія української літератури

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Українська мова і література. Зарубіжна література» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<i>Знає</i> основні історичні етапи розвитку предметної галузі.	РН 1
<i>Уміє оперувати</i> базовими категоріями та поняттями спеціальності.	РН 5
<i>Здатний</i> цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.	РН 11
<i>Усвідомлює</i> цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.	РН 12
<i>Знає</i> сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та за її межами.	РН 13
<i>Пояснює</i> особливості розвитку української мови та літератури, зарубіжної літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; <i>порівнює</i> мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності	РН 14
<i>Застосовує</i> різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.	РН 16
<i>Уміє</i> працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.	РН 17
<i>Має</i> творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.	РН 18
<i>Використовує</i> гуманістичний потенціал української мови і літератури, зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.	РН 21
<i>Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати</i> теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури для виконання освітньої програми в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.	РН 22

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія української літератури (I пол. XX ст.)»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У процесі навчання чітко визначає предмет, об'єкт та завдання історії	РН 1,5,

української літератури; основні етапи формування історії української літератури як наукової дисципліни; специфіку співвідношення літератури з фольклором, іншими видами мистецтва, історією, філософією, релігією; аналізує літературний процес в Україні в контексті розвитку культури, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; здатний аналізувати провідні тенденції розвитку вітчизняної літератури в контексті світової; оперує літературознавчими категоріями; пояснює об'єктивні процеси взаємовпливів і взаємодії української та зарубіжної літератур, здійснює літературознавчий аналіз художнього твору, аналізує мову художнього твору, застосовує сучасні філологічні й дидактичні принципи навчання української мови і літератури.	13,14, 16
Літературознавчий аналіз здійснює на теоретичних, методологічних засадах, застосовує різні методичні прийоми вивчення української літератури, користується науково-методичними джерелами, зокрема цифровими, використовує сучасну наукову інформацію, бібліографічні джерела; демонструє знання художніх творів, розуміння сучасних наукових підходів до їх аналізу, основні положення літературознавчих праць; аналізує творчі біографії письменників, характерні особливості їхнього індивідуального стилю; розкриває основні тенденції розвитку поезії, прози та драматургії; знає обсяг та проблемні питання шкільного курсу української літератури й оптимально враховує в професійній діяльності; спрямовує гуманістичний потенціал української літератури на формування духовного світу здобувачів освіти.	РН 16, 17, 21
Виявляє творчо-критичне мислення у викладанні фахових дисциплін, в аналізі художніх явищ і процесів застосовує елементи вітчизняних та зарубіжних теорій; реалізовує теоретичні й методичні засади в процесі навчання української літератури в середній школі та закладах фахової передвищої освіти.	РН 18, 22
Виявляє толерантність у мультикультурному середовищі, дотримується професійної етики, у комунікації керується принципом діалогу та співробітництва; усвідомлює і прищеплює на матеріалі української літератури цінність демократичного устрою України, її територіальної цілісності й потребу захисту незалежності.	РН 11, 12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: екзамен, модульний контроль, поточні оцінки за знання; усні (письмові) відповіді на практичних заняттях, презентації результатів виконаних завдань, реферати.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування (або письмові роботи), презентації результатів виконаних завдань, реферати.

Форма модульного контролю: письмова робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T 6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----------------------------	------

T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	40	100
6	6	6	7	7	7	7	7	7		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	10	40	9	36
Презентації	4	16	4	20
Реферат	1	4	1	4
Модульна контрольна робота	1	40	1	40
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

На модульну контрольну роботу студентів пропонується 2 питання відповідно до програми, кожне з яких оцінюється в 20 балів.

Оцінка **A** (40-35 балів) або „**відмінно**” виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття питань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з біографії, творчості митця, літературного процесу, які дозволяють судити про повноту уявлень здобувача з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена літературною, багатомовною, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка **B** (34-25 балів) або „**добре**” виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення питань, достатню аргументацію головних положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з біографії, творчості митця, літературного процесу, достатню ілюстрацію з художніх творів, які дозволяють судити про повноту уявлень здобувача з поставленого питання. Відповідь викладена літературною, багатомовною.

мовою, відзначається точним вживанням термінів, містить посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка **C** (24-19 балів) або „**добре**” виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення питань, неповну аргументацію головних положень, недостатню ілюстрацію художнього тексту, наведені приклади стосуються теми, виклад матеріалу логічний і послідовний. Відповідь викладена літературною мовою, відзначається точним вживанням термінів, містить посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка **D** (18 – 14 бали) або „**задовільно**” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення питань, здобувач поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, недостатньо ілюструє теоретичні положення, власні судження прикладами, що стосуються літературного процесу, художньої літератури чи біографії митця. У мові допущені помилки, наявне неправильне слово- й терміновживання.

Оцінка **E** (13 – 8 балів) або „**задовільно**” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення питань. У викладі здобувача допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Здобувач не може відтворити основні положення, але наводить окремі приклади, що стосуються питання. У мові допущені помилки, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка **FX** (7– 4 бали) або „**незадовільно**” виставляється у разі, коли відповіді поверхові або не стосуються конкретно питань, або в них наявні поверхові, загальні, без відповідних ілюстрацій, конкретних знань висловлювання, допущені помилкові аргументація та умовиводи, неправильне посилання на факти та їхнє витлумачення, мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка **F** (3 – 0 балів) або „**незадовільно**” виставляється у разі, якщо зміст роботи не стосується теми або відсутнє її виконання.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Екзамен проводиться за білетами, кожен із яких містить 3 питання.

Оцінку «**відмінно**» (**90-100 балів, А**) заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку «**добре**» (**82-89 балів, В**) заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які

самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який у загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовільняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «незадовільно» (до 35 балів, F) – виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Українська поезія 20-50-х рр. XX ст.

Тема 1. Літературно-мистецьке життя і літературний процес 20-50-х рр. Загальні тенденції розвитку української літератури в I пол. XX ст. Суперечності та складності літературного процесу 20–30-х років. Утворення літературних об'єднань та угруповань, їхні естетичні орієнтири. Літературна дискусія 1925–1928 рр.: причини, проблеми, наслідки, учасники, лідери. Роль М. Хвильового та М. Зерова в дискусії. «Розстріляне відродження». Домінування соцреалістичної естетики в 1930-і рр. та ідеологічне керівництво літературою з боку КПРС, його наслідки. Розвиток літературного процесу в 40–50-і рр. XX ст. Літературний процес на західноукраїнських землях. Творчість письменників-емігрантів. Особливості розвитку літератури періоду 1941-1945 рр. та повоєнного часу.

Тема 2. Ідейно-естетичні шукання в українській поезії 20-30-х рр. XX ст. Художні пошуки поетів 20-30-х рр. XX ст. Творчість «перших хоробрих»: особливості творчої манери В. Еллана-Блакитного, В. Чумака. Ідейно-естетичні домінанти поетів-символістів: Я. Савченко, П. Савченко, О. Слісаренко, В. Ярошенко, Д. Загул. Домінанта творчого мислення В. Свідзинського: мотив пам'яті, («Холодна тиша», «Місяцю надламаний»), єдності людини з природою («Прозорий січень небо розтворив»). Художній світ Б. Ігоря-Антонича: міфологізм, фольклоризм як засоби вираження єдності людини й природи, життєствердження («Зелена євангелія»); поєднання язичницьких і християнських мотивів («Різдво», «Коляда»).

Тема 3. «Феномен доби»: творчість П. Тичини. Трагізм життєвої і творчої долі митця Джерела й обставини формування таланту поета. Синестезійність світовідчуття та стильовий синкретизм: символізм, імпресіонізм, експресіонізм, музичність, фольклоризм. Феномен «кларнетизму». Збірка «Сонячні кларнети» як вершина художньої творчості поета. Композиція, мотиви (гармонійна єдність людини й світу природи, інтимні мотиви, тема національної революції).

Тема 4. Світоглядна й творча еволюція П. Тичини. Творчість П. Тичини в шкільному вивченні. Збірка «Замість сонетів і октав»: жанрова своєрідність, мотиви, гуманістичний пафос. Збірка «Плуг»: жанрово-стильові вияви, тема революції крізь призму трагедії, героїки, нових ідеалів, ролі митця й мистецтва. Збірка «Вітер з України»: ідейно-тематичні, стильові особливості. Лірика 30-х рр. Мотиви, стильова своєрідність лірики 1941-1945 рр. Ліро-епічні твори. Вивчення творчості П. Тичини в ЗЗСО.

Тема 5. Естетичні засади українських неокласиків і творчість М. Зерова, П. Филиповича, М. Драй-Хмари, Ю. Клена. Вивчення творчості поетів-неокласиків у школі. Естетичні засади київських неокласиків. Збірка М. Зерова «Камена»: мотиви, стильова манера. Наукова та перекладацька спадщина. Життєві й творчі біографії П. Филиповича, М. Драй-Хмари, Ю. Клена. Мотиви, жанрова специфіка, стильові особливості лірики. Вивчення творчості поетів-неокласиків в ЗЗСО.

Тема 6. М. Рильський. Етапи творчого шляху митця-неокласика. Становлення М. Рильського як митця. Три «цвітіння» таланту поета: а) поезія неокласичного періоду; б) зб. «Знак терезів» (1933) як переломний етап творчості доби сталінізму. «Друге цвітіння» таланту митця в роки війни; в) зб. «Троянди й виноград» (1955), творчість 50-60-х років – «третє цвітіння» поезії. Філософське осмислення вічних проблем сутності людини і її призначення в житті, мотиви «людина і природа»; «мистецтво і духовність», пам'яті людської, поетизація рідної мови. Роль М. Рильського в

національному відродженні епохи «шістдесятництва». Внесок поета в національну літературу, науку, культуру. Творчість М. Рильського в шкільному вивченні.

Тема 7. Український неоромантизм. Творчість В. Сосюри. Український неоромантизм (М. Хвильовий, Д. Фальківський, О. Влизько). Життєвий і творчий шлях В. Сосюри. Особливості поетичного стилю митця: романсовість, ліризм, емоційна інтонованість. Мотиви лірики: революція; романтика боротьби й кохання; національні та соціальні мотиви, цінність особистості; інтимна лірика. Ліро-епічна творчість В. Сосюри: тема людина і революція («Червона зима»), історичні постаті та події у творчості В. Сосюри («Мазепа»), біблійно-міфологічні мотиви та образи («Ваал», «Христос», «Мойсей»), трагедія українського відродження («Розстріляне безсмертя»). Автобіографічна проза: роман «Третя рота». Діалогічний принцип вивчення поеми «Мазепа» на уроках позакласного читання в ЗЗСО.

Тема 8. Творчість Є. Плужника. Біографія митця. Основні мотиви, стильові особливості лірики (зб. Дні», «Рання осінь», «Рівновага»). Поеми «Канів», «Галілей», прозова творчість, драматургія: проблематика, конфлікти, герої, екзистенційні засади творчості. Вивчення творчості Є. Плужника в ЗЗСО. Виразне читання поезій Є. Плужника на уроках української літератури в ЗЗСО.

Тема 9. Поетичний авангард: український футуризм, «конструктивний динамізм». Творчість М. Семенка. Життєвий шлях, етапи творчості поета. Експериментаторський характер, мотиви лірики, поем. Жанрово-стильова специфіка. **Творчі пошуки М. Бажана.** Життєвий і творчий шлях М. Бажана. Основні мотиви творчості, стильові особливості, збірки. **«Конструктивний динамізм»:** творчий доробок В. Поліщука. Літературний авангард і творчість М. Семенка в шкільному вивченні.

Тема 10. Експресіонізм в українській поезії 20-30-х рр.: естетичні засади. Життєвий шлях і творча спадщина Т. Осьмачки. Поетика лірики митця: екзистенційне світобачення та його естетичне втілення. Провідні мотиви лірики поета. Поема «Поет». Проза («Старший боярин», «План до двору»).

Тема 11. Творчість митців-емігрантів. Празька поетична школа і творчість Є. Маланюка. Вивчення творчості поетів-емігрантів у школі. Персоналії, ідейно-естетичні засади митців, своєрідність індивідуального стилю. **Творчість Євгена Маланюка:** життєвий шлях і творча доля Є. Маланюка. Основні збірки автора. Провідні мотиви поетичної творчості: ностальгії, історіософські, поета й поезії. Україна як центр художнього мислення поета. Літературознавча, есеїстична спадщина. Значення творчості Є. Маланюка. Ст. «Малоросійство» – осмислення ідентичності українства, таврування комплексу меншовартості. «Празька школа» і творчість Є. Маланюка в шкільному вивченні.

Модуль 2. Українська проза і драматургія I пол. XX ст.

Тема 12. Українська проза 20-50 рр. XX ст. Особливості розвитку української прози I пол. XX ст. Традиції, новітні тенденції, жанрово-стильова специфіка, образна своєрідність. Проза 20-30-х рр.: українська експериментальна проза (Г. Михайличенко, В. Поліщук, Гео Шкурупій, М. Йогансен); орнаментальна модерністська проза (Гр. Косинка, М. Хвильовий, М. Яловий, Ю. Яновський та ін.), фабульна проза (О. Слісаренко, І. Сенченко, Б. Антоненко-Давидович, Є. Плужник, В. Підмогильний, Майк Йогансен, В. Петров), авангардистська проза (Гео Шкурупій, Д. Бузько), наукова фантастика (Ю. Смолич, В. Владко), гумористично-сатирична (Ю. Вухналь, В. Чечвянський, Остап Вишня, І. Сенченко), імітаційна література «пролетреалізму» (А. Головка, Г. Епик, І. Микитенко, П. Панч). Жанр кіноповісті (О. Довженко): змістові й формальні пошуки, жанри, тематика, образний ряд, індивідуальна творча манера. Метод соцреалізму в українській прозі, його наслідки. Українська література за межами України.

Тема 13. Творчість М. Хвильового. Біографія, творчий шлях, світоглядні засади. Публіцистика. «Романтика вітаїзму» як світоглядна домінанта митця і її вияв у малій прозі М. Хвильового: «Кіт у чоботях», «Я (Романтика)», «Солонський яр», «Синій листопад»), тематика, проблеми, образний ряд, стильові домінанти. Сатиричні оповідання («Свиня», «Іван Іванович» та ін.). Проблема «зайвої» людини, втрачених ілюзій у малій прозі («Заулок», «Дорога й ластівка» та ін.). Повість «Санаторійна зона», роман «Вальдшнепи»: жанр, сюжетно-композиційні особливості, тематика, проблеми, система образів-персонажів. Методика вивчення новели «Я (Романтика)» в ЗЗСО.

Тема 14. Творчість Гр. Косинки. Життєвий і творчий шлях Гр. Косинки. Світоглядні та естетичні засади. Традиції і новаторство в прозі Косинки. Стильова специфіка творчості: імпресіонізм, символізм, експресіонізм, неореалізм. Основна проблематика малої прози. Вивчення творчості Гр. Косинки в ЗЗСО: ідейно-художній аналіз новели «В житах».

Тема 15. Остап Вишня – автор сатирично-гумористичної прози. Життєві й творчі віхи Остапа Вишні. Жанр усмішки. Тематичний діапазон, художнє новаторство усмішок 20- поч. - 30-х рр. Другий період творчості – від 1944 р. Щоденник «Думи мої, думи мої». Особливості індивідуального стилю, прийоми комічного. Методика аналізу усмішок Остапа Вишні на уроках української літератури.

Тема 16. Новаторство Ю. Яновського-прозаїка. Життєвий і творчий шлях Ю. Яновського. Романтичне світовідчуття письменника. Стильовий синкретизм у малій прозі (зб. «Мамутові бивні», «Кров землі»). Новаторство романної прози: сюжетно-композиційна організація, стильова манера в романі «Майстер корабля». Роман «Чотири шаблі»: особливості композиції, проблематика, національні характери. Жанрово-композиційна, стильова, образна система роману «Вершники». Зміна світоглядно-естетичних засад письменника, їх вияв у творчості 40-х років («Київські оповідання», «Короткі історії», «Земля батьків»). Мотив утраченого покоління в романі «Жива вода» («Мир»). Драматургія («Дочка прокурора»). Роман «Майстер корабля» в шкільному вивченні.

Тема 17. Творчість В. Підмогильного – зразок інтелектуально-психологічної прози
Біографія письменника, творча спадщина, перекладацька діяльність. Світоглядні та естетичні принципи. Участь у літературно-мистецькому житті. Екзистенціальні засади малої прози, увага до внутрішнього світу малої людини. Тематика, поетика оповідань. Роман «Місто» – зразок інтелектуально-аналітичної прози; еволюція від імпресіоністичного модернізму до психологічного реалізму; екзистенційне прочитання: конфлікт між інстинктом і розумом, проблема абсурду. Повість «Невеличка драма» – зразок інтелектуальної прози. Проблемний принцип вивчення роману «Місто» на уроках української літератури.

Тема 18. Творчість О. Довженка. Життєвий і творчий шлях О. Довженка. Романтичне світобачення митця. Довженко – поет кіно: новаторство проблематики, стильовий синкретизм («Звенигора», «Земля», «Арсенал»). Творчість 40-х років. Довженко-прозаїк: оповідання; жанр кіноповісті – «Україна в огні», «Повість полум'яних літ». Творчість 50-х років: кіноповісті «Зачарована Десна», «Поема про море» (проблематика, поетика). Вивчення кіноповісті «Зачарована Десна» на уроках літератури.

Тема 19. Зародження української прози на Закарпатті: жанри, проблематика, стильова специфіка. Проза **Ф. Потушняка**. Новелістична, повістєва, романна проза **Ю. Станинця**. Продовження традицій закарпатоукраїнської прози 20-30-х рр. у творчості **І. Чендея**. Вивчення творчості Ю. Станинця на уроках літератури рідного краю.

Тема 20. Розвиток української драматургії й театру 1 пол. XX ст.

Розвиток нового українського театру («Березіль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І. Франка), драматургії 20-30-х рр. (від ідеологічних агіток до психологічної драми).

Європейський контекст художніх шукань Леся Курбаса. Експресіонізм як творча домінанта митця. Традиції класичної національної і зарубіжної драми та європейські тенденції в драматургії Я. Мамонтова, І. Кочерги, І. Дніпровського, М. Ірчана. Проблематика, поетика, своєрідність конфлікту драматичних творів. Історична тема в драматургії: Л. Старицької – Черняхівської «Іван Мазепа», І. Кочерги «Свіччине весілля», Костя Буревія «Павло Полуботок».

Тема 21. Творчість М. Куліша. Життєвий і творчий шлях М. Куліша. Традиції й новаторство драматургії. Проблемно-тематичний, жанровий спектр, особливості конфлікту драматургії. Тема трагедії українського села («97», «Комуна в степах», «Прощай, село»). Жанр трагікомедії («Мина Мазайло»). Екзистенційні проблеми, гуманістичні, національні ідеї драматичних творів «Народний Малахій», «Патетична соната», «Маклена Граса». Вивчення сатиричної комедії «Мина Мазайло» на уроках літератури в ЗЗСО.

Підсумки курсу. Загальні тенденції розвитку літератури крізь призму життєвих доль та індивідуальної творчості митців. Стан і перспективи української літератури в середині ХХ ст.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: д/з					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
6-й семестр						
Модуль 1. Українська поезія 20-50-х рр. ХХ ст.						
Тема1.Літературно-мистецьке життя і літературний процес 20-50-х рр.	6/7	2/1	2/0			2/6
Тема 2. Ідейно-естетичні шукання в українській поезії 20-30-х рр. ХХ ст.	4/7	2/1	0/0			2/6
Тема 3. «Феномен доби»: творчість П. Тичини	6/10	2/2	2/2			2/6
Тема 4.Світоглядна й творча еволюція П. Тичини. Творчість П. Тичини в шкільному вивченні.	8/8	2/2	2/0			4/6
Тема 5. Естетичні засади українських неокласиків і творчість М. Зерова, П. Филиповича, М. Драй-Хмари, Юрія Клена. Вивчення творчості поетів-неокласиків у школі.	8/6	2/0	2/0			4/6
Тема 6. М. Рильський: Етапи творчого шляху митця-неокласика	8/8	2/2	2/0			4/6
Тема 7. Український неоромантизм. Творчість В. Сосюри	8/6	2/0	2/0			4/6
Тема8. Поетичний авангард: український футуризм, «конструктивний динамізм». Творчість М. Семенка	8/6	2/0	2/0			4/6

Тема 9. Творчість Є. Плужника.	8/8	2/2	2/0			4/6
Тема 10. Експресіонізм в українській поезії 20-30-х рр: естетичні засади. Життєвий шлях і творча спадщина Т. Осьмачки.	6/8	2/0	0/0			4/8
Тема 11. Творчість поетів-емігрантів. Празька поетична школа і творчість Євгена Маланюка. Вивчення творчості поетів-емігрантів у школі.	8/10	2/0	2/0			4/10
Модульна контрольна						
Разом за змістовим модулем	78/84	22/10	18/2			38/72
Модуль 2. Українська проза і драматургія I пол. XX ст.						
Тема 12. Українська проза 20-50 рр. XX ст.	8/8	2/1	2/0			4/7
Тема 13. Творчість М. Хвильового.	10/10	2/1	4/2			4/7
Тема 14. Творчість Гр. Косинки	6/8	2/0	0/0			4/8
Тема 15. Остап Вишня – автор сатирично-гумористичної прози.	6/8	2/0	0/0			4/8
Тема 16. Новаторство Ю. Яновського-прозаїка	8/10	2/2	2/0			4/8
Тема 17. Творчість В. Підмогильного – зразок інтелектуально-психологічної прози	9/8	2/0	2/0			5/8
Тема 18. Творчість О. Довженка.	14/10	2/0	4/2			8/8
Тема 19. Зародження української прози на Закарпатті: творчість В. Гренджі-Донського, Ф. Потушняка, Ю. Станиця.	6/7	2/0	0/0			4/7
Тема 20. Розвиток української драматургії й театру I пол. XX ст.	8/3	2/1	2/0			4/2
Тема 21. Творчість М. Куліша	12/9	2/1	4/0			6/8
Модульна контрольна						
Разом за змістовим модулем 2	87/81	20/6	20/4			47/71
Усього годин	165/165	42/16	38/6			85/143

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	заочна
1	Літературно-мистецьке життя і літературний процес в Україні 20-50-х рр.	2	0
2	Зб. П. Тичини «Сонячні кларнети». Феномен «В. кларнетизму»	2	0
3	Творчість П. Тичини в шкільному вивченні	2	2
4	Естетичні засади українських неокласиків і творчість М. Зерова, П. Филиповича, М. Драй-Хмари, Ю. Клена. Вивчення творчості поетів- неокласиків у ЗЗСО.	2	0
5	М. Рильський: етапи творчого шляху митця-неокласика.	2	0
6	В. Сосюра. Історико-романтична поема “Мазепа”	2	0
7	М. Семенко: творчість поета й український футуризм. Вивчення творчості М. Семенка в школі	2	0
8	Особливості поетичної творчості Є. Плужника	2	0
9	Євген Маланюк. Поетична творчість митця-емігранта	2	0
10	Українська проза 20-50 рр. XX ст.	2	0
11	Творчість М. Хвильового. Поетика прози письменника	2	0

12	Творчість М. Хвильового на уроках української літератури в ЗЗСО	2	2
13	Ідейно-художнє новаторство роману «Майстер корабля» Ю. Яновського	2	0
14	Творчість В. Підмогильного. Роман «Місто»	2	0
15	О. Довженко: творчі здобутки. Кіноповість «Україна в огні»	2	0
16	Вивчення творчості О. Довженка в школі. Щоденник. Кіноповість «Зачарована Десна»	2	2
17	Українська драматургія 20-30-х рр. Творчий спадок І. Кочерги: «Свіччине весілля», «Ярослав Мудрий»	2	0
18	Новаторство М. Куліша-драматурга. Драма «Патетична соната»	2	
19	Творчість М. Куліша в шкільному вивченні: сатирична комедія «Мина Мазайло».	2	0
	Модульна контрольна		
Разом		38	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	заочна
1	Літературно-мистецьке життя і літературний процес 20-50-х рр. Опрацювати розділ за підручником: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020 або за іншими підручниками, вказаними у списку літератури.	2	6
2	Ідейно-естетичні шукання в українській поезії 20-30-х рр. ХХ ст. 1.Скласти конспекти тем: «Творчість В. Свідзинського», «Творчість Б. Ігоря-Антонича». 2. Опрацювати розділ за підручником: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020; Аналізувати обов'язкові для читання твори.	2	6
3	«Феномен доби»: творчість П. Тичини. 1. Підготувати презентацію життєпису П. Тичини. 2.Аналізувати обов'язкові для вивчення твори.	2	6
4	Світоглядна й творча еволюція П. Тичини. П. Тичина у шкільному вивченні. 1.Творчість П. Тичини в інтерпретації авторів підручників «Українська література» для 11 класу середньої школи: порівняльний аналіз. 2. Опрацювати методичне видання: Калинич О. Зошит для робіт та підготовки до ЗНО на уроках української літератури в 11 класі. «Розстріляне відродження». Харків: Творче об'єднання «Соняшник», 2019.	4	6
5	Естетичні засади українських неокласиків і творчість М. Зерова, П. Филиповича, М. Драй-Хмари, Ю. Клена. Вивчення творчості поетів-неокласиків у ЗЗСО. 1.Опрацювати розділ за підручником: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020 або за іншими підручниками, поданими в	4	6

	списку літератури. 2. Проаналізувати матеріал до вивчення творчості поетів-неокласиків у підручнику «Українська література» для 11 класу та методичному виданні: Калинич О. Зошит для робіт та підготовки до ЗНО на уроках української літератури в 11 класі. «Розстріляне відродження». Харків: Творче об'єднання «Соняшник», 2019.		
6	М. Рильський: Етапи творчого шляху митця-неокласика 1. Підготувати презентацію «Життя і творчість М. Рильського-неокласика». 2. Підготувати тези праці: Панченко В. Від «Білих островів» до «Знака терезів»: [поезія М. Рильського. 1910-1932 рр.]. <i>Слово і час</i>. 2006 №1 С. 3-14.	4	6
7	Український неоромантизм. Творчість В. Сосюри. 1. Для уроку позакласного читання підготувати презентацію «Образ гетьмана Мазепи за однойменною поемою В. Сосюри». 2. Скласти цитатний план до характеристики образу Мазепи.	4	6
8	Поетичний авангард: український футуризм, «конструктивний динамізм». Творчість М. Семенка. 1. Законспектувати основні положення праці: Біла А. «Михайль Семенко як культуртрегер українського футуризму». Семенко М. Вибрані твори / Упоряд. А. Біла. Київ, 2010 («Розстріляне Відродження»). 2. Підготувати презентацію: «Український авангард і творчість М. Семенка».	4	6
9	Творчість Є. Плужника. 1. Опрацювати розділ за підручником: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020. 2. Проаналізувати матеріал до вивчення творчості Є. Плужника в підручниках «Українська література» для 11 класу різних авторів.	4	6
10	Експресіонізм в українській поезії 20-30-х рр: естетичні засади. Життєвий шлях і творча спадщина Т. Осьмачки. 1. Опрацювати розділи монографії: Барчан В. Творчість Теодосія Осьмачки в контексті стильових та філософських вимірів ХХ століття : монографія. Ужгород : “TIMPANI”, 2008. 2. Підготувати реферат на тему: «Життєва й творча доля Теодосія Осьмачки»	4	8
11	Творчість поетів-емігрантів. Празька поетична школа і творчість Євгена Маланюка. Вивчення творчості поетів-емігрантів у школі. 1. Підготувати презентацію на тему: «Дві України в поезії Є. Маланюка». 2. Опрацювати розділ за підручником: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020 або іншими підручниками, рекомендованими у списку літератури. 3. Здійснити порівняльний аналіз викладу навчального матеріалу «Празька школа» в підручниках «Українська література» для 11 класу ЗЗСО.	4	10
12	Українська проза 20-50 рр. ХХ ст.	4	7

	1.Опрацювання матеріалів за підручниками: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020 або: Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ–поч. ХХІ ст. : підручник: у 10 т. Київ: ВЦ «Академія», 2013. Том п'ятий: У сподіваннях і трагічних зламах. 2017. 2.Підготувати реферат «Творчість У. Самчука. Роман "Марія". 3. Підготувати презентацію життєпису митця (на вибір) на урок позакласного читання в 3ЗСО: Життєпис І. Багрянного. Романи «Тигролови»; Прозаїки Закарпаття: творчість Ю. Станиця.		
13	Творчість М. Хвильового 1.Підготувати презентацію проєкту «Психологічний портрет сучасника М. Хвильового за творами «Я (Романтика)», «Іван Іванович», «Повість про санаторійну зону», «Вальдшнепи». 3. Проаналізувати навчально-методичні матеріали (на вибір) з вивчення творчості М. Хвильового в школі. 4. Опрацювати матеріал за програмою НУШ: Хвильовий у Літературній дискусії і навпаки: інтегрований урок із літератури та історії України https://nus.org.ua/articles/hvylovyj-u-literaturnij-dyskusiiji-j-navpaky-integrovanij-urok-iz-literatury-ta-istoriyi-ukrayiny/	4	7
14	Творчість Гр. Косинки. 1. Опрацювати: Хоменко О. На шляху до синтезу: художня творчість Г. Косинки. <i>Укр. мова і л-ра</i>. 2002. Ч. 34.	4	8
15	Остап Вишня – автор сатирично-гумористичної прози. 1 Опрацювання матеріалів за підручниками: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020 або: Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ–поч. ХХІ ст. : підручник: у 10 т. Київ: ВЦ «Академія», 2013. Том п'ятий: У сподіваннях і трагічних зламах. 2017.	4	8
16	Новаторство Ю. Яновського-прозаїка. 1.Виписати основні положення з розділів книги В. Панченка “Морський рейс Юрія Третього”. Кіровоград, 2002. 2. Написати есе на тему „Новаторський характер роману «Майстер корабля» Ю. Яновського”. 3.Ознайомитися з рекомендованою практикою аналізу творчості Ю. Яновського в методичному виданні: Калинич О. Зошит для робіт та підготовки до ЗНО на уроках української літератури в 11 класі. «Розстріляне відродження». Харків: Творче об'єднання «Соняшник», 2019.	4	8
17	Творчість В. Підмогильного – зразок інтелектуально-психологічної прози. 1.Підготувати презентацію «Образ Степана Радченка: поєднання ангельського й тваринного в людському естві». 3.Опрацювати розділ за підручником: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020; дослідження: Мельник В. Суворий аналітик доби. В. Підмогильний в ідейно-естетичному контексті української прози першої половини ХХ ст. Київ, 1994;	5	8

	3. Ознайомитися з практикою вивчення творчості В. Підмогильного в підручниках «Українська література» для 11 класу різних авторів, у методичному виданні: Калинич О. Зошит для робіт та підготовки до ЗНО на уроках української літератури в 11 класі. «Розстріляне відродження». Харків: Творче об'єднання «Соняшник», 2019.		
18	Творчість О. Довженка. 1. Підготувати презентацію «Життєвий і творчий шлях О. Довженка». 2. Опрацювати розділ «Олександр Довженко (монументальний романтизм)» у кн.: Наєнко М. Художня література України. Від міфів до реальності: Київ: ВЦ «Просвіта», 2008. 3. Підібрати цитати з твору до характеристики образу Сашкової матері. 4. Скласти цитатний план-характеристику образу батька. 5. Скласти план до характеристики образу Сашка. 6. Проаналізувати практику вивчення творчості О. Довженка, запропоновану в підручниках «Українська література» для 11 класу різних авторів.	8	8
19	Зародження української прози на Закарпатті: творчість В. Гренджі-Донського, Ф. Потушняка, Ю. Станинця.	4	7
20	Розвиток української драматургії й театру 1 пол. XX ст. 1. Опрацювання джерел: Історія української літератури. У 2-х кн. / За ред. В. Г. Дончика. Київ: Либідь, 1998. Кн. 1: Перша половина XX ст.; Сverbілова Т., Малютіна Н., Скорина Л. Від модерну до авангарду: жанрово-стильова парадигма української драматургії першої третини XX століття. Черкаси, 2009. 3. Скласти цитатний план до характеристика образу князя Ярослава Мудрого за твором І. Кочерги «Ярослав Мудрий».	4	2
21	Творчість М. Куліша. 1. Підготувати презентацію життєпису митця. 3. Опрацювати розділ «Микола Куліш (необароко)» у кн.: Наєнко М. Художня література України. Від міфів до реальності: Київ: ВЦ «Просвіта», 2008. 4. Скласти тези праці: Кодак М. Драматика «Патетичної сонати» Миколи Куліша в сучасному інтелектуальному світі. <i>Слово і час</i> . 2011. №3. 4. Ознайомитися з навчально-методичними рекомендаціями вивчення драми «Мина Мазайло» в середній школі.	6	8
	Модульна контрольна робота		
	Разом	85	143

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Технічні засоби: електронне навчання в середовищі Moodle, сайт електронного навчання УжНУ e-learn.uzhnu.edu.ua

Обладнання: ноутбук, медіапроектор.

Програмне забезпечення: Moodle, Google Meet, Power Point, Google Calendar

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Історія української літератури I пол. XX століття: Методичний посібник до проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) освітньої програми «Українська мова і література. Зарубіжна література» філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет». / Уклад. Барчан В.В. Ужгород, 2023.
2. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ : Грамота, 2019.
3. Жулинський М. Українська література: творці і твори: учням, абітурієнтам, студентам, учителям. Київ: Либідь, 2011.
4. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX-поч. XX ст. : підручник: у 10 т. Київ: ВЦ «Академія», 2013-2021 (Серія «Альма матер»).
5. Ткачук М. Українська література XX століття. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ: «КНТ», 2020.
6. Українська література. Рівень стандарту : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / Л. Т. Коваленко, Н. І. Бернадська. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2019.
7. Українська література (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / О. В. Слоньовська, Н. В. Мафтин, Н. М. Вівчарик. Київ : Літера ЛТД, 2019.
8. Українська література (профільний рівень) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / О. В. Слоньовська, Н. В. Мафтин, Н. М. Вівчарик. Київ : Літера ЛТД, 2019.
9. Фасоля А. М. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / А. М. Фасоля, Т. О. Яценко, В. В. Уліщенко, В. М. Тименко, Г. Л. Бійчук. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019.

Допоміжна література

1. Агеєва В. Мистецтво рівноваги. Максим Рильський на тлі епохи. Київ, 2012.
2. Баган О. Як вивчати літературу соціалістичного реалізму в школі. *Дивослово*. 2021. № 4. С. 51-57; № 5-6. С. 38-48.
3. Барчан В. Творчість Теодосія Осьмачки в контексті стильових та філософських вимірів XX століття : монографія. Ужгород : “TIMPANI”, 2008.
4. Барчан В. Юрій Станинець: текст і контекст. Монографія. 2-е вид., випр. і доп. Ужгород: РІК-У, 2023.
5. Біла А. Михайль Семенко як культуртрегер українського футуризму / передм. А. Білої / Семенко М. Вибрані твори. Київ, 2010.
6. Гальченко С. Володимир Сосюра. Київ: Фоліо, 2018.
7. Гальченко С. Трагічна десятирічка Остапа Вишні. Невеселе життя. Київ: Фоліо, 2018.
8. Гальченко С. Остап Вишня. Київ: Фоліо, 2018.
9. Гальченко С. Максим Рильський. Київ: Фоліо, 2018.
10. Гальченко С. Григорій Косинка. Київ: Фоліо, 2018.
11. Гальченко С. Михайло Драї-Хмара. Київ: Наукова думка, 2015.
12. Голик О. Романтизована стихія національно-визвольного руху за романом Ю. Яновського «Чотири шаблі». *Українська мова і література в школах України*. 2021. № 6. С. 52-56.
13. Гольник О. Міф у художньому світі Євгена Маланюка: монографія. Кіровоград: Імекс, 2013.
14. Дзюба І. Світовий контекст естетики Довженка. / З криниці літ (серія «Українська модерна література»). Київ, 2001. Т. 2. С. 797-814.

15. Донець Г. «Як же мені не любити Сковороди...» Світ Сковороди у сприйнятті Павла Тичини *Українська літературна газета* 2023. № 1 (січень). С. 24-25.
16. Задеснянський Р. Що дав нам Микола Хвильовий? В-во «Центр учбової літератури». Київ, 2020.
17. Ільницька Є. Відображення історичної дійсності в драмі Івана Кочерги «Ярослав Мудрий». *Наукові записки Національного університету Острозька академія*. Серія: Філологічна. Вип. 23. 2018.
18. Ільницький О. Український футуризм (1914-1930) / перекл. з англ. Р. Тхорук. Львів: Літопис, 2003.
19. Калинич О. Зошит для робіт та підготовки до ЗНО на уроках української літератури в 11 класі. «Розстріляне відродження». Харків: Творче об'єднання «Соняшник», 2019.
20. Клочек Г. Юрій Дараган, Євген Маланюк і ми сьогоднішні (Роздуми з приводу збірника «Гридень Дажбога: Юрій Дараган» (Тернопіль: Крила, 2022). *Українська літературна газета*. 2022 . 28 жовтня. № 21 С. 18-29; № 22, С.18-19.
21. Кодак М. Огрім Євгена Плужника-поета [монографія]. Луцьк: Твердиня, 2009.
22. Косинка Г. Повна збірка творів. Документи. Спогади. / Пер., упор. та прим. С. Гальченка. Київ: Саміт-книга, 2019.
23. Куценко Л. Dominus – Маланюк : тло і постать. Кіровоград: ЦУВ, 2001.
24. Кузякіна Н. Траєкторія доль. Київ: Темпора, 2010.
25. Косінова О. Мистецькі паралелі: Павло Тичина і Клод Дебюсі. *Дивослово*. 2021. № 5-6. С. 58-62.
26. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: Антологія 1917 — 1933: Поезія — проза — драма — есей. Київ: Смолоскип, 2007.
27. Марочко В. Зачарований Десною: Історичний портрет Олександра Довженка. Київ: Вид-во «Києво-Могилянська академія», 2006.
28. Мельник В. Суворий аналітик доби. В. Підмогильний в ідейно-естетичному контексті української прози першої половини ХХ ст. Київ, 1994.
29. Михида Л. Іван Багряний: таємниці творчої лабораторії. Київ, 2014.
30. Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: портрет в історичному інтер'єрі. Київ: Видав. дім «Стилос». 2008.
31. Мовчан Р. У пошуках архітуру. Київ: Видавничий дім Дмитра Бугаро, 2019.
32. Мовчан Р. Неоромантична проза Юрія Яновського («Майстер корабля», «Чотири шаблі»). *Дивослово*. 2001. № 7.
33. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до реальності. Київ, ВЦ «Просвіта», 2008.
34. Олександр Довженко вчора і сьогодні. Затемнені місця в біографії : Зб. матеріалів. Луцьк : ВМА “Терен”, 2005.
35. Осьмак Н. Художні засоби вираження стрімких змін та технізації у футуристичній поезії Михайля Семенка. *Слово і час*. 2017.
36. Панченко В. Від «Білих островів» до «Знака терезів»: [поезія М. Рильського 1910-1932 pp]. *Слово і час*. 2006. № 1. С. 3-14.
37. Пахаренко В. Модернізм, авангардизм, постмодернізм. *Українська мова та література*. 2007. № 2-4. С. 32-35.
38. Свербилова Т., Малютіна Н., Скорина Л. Від модерну до авангарду: Жанрово-стильова парадигма української драматургії першої третини ХХ століття. Черкаси, 2009.
39. Семків Р. Пригоди української літератури (від романтизму до постмодернізму). Київ: Темпора, 2023.
40. Стус В. Феномен доби (Сходження на Голгофу слави). Київ: Кліо, 2015.
41. Танюк Л. Драма М. Куліща / Куліш М. Твори: В 2 т. Київ, 1990. Т.1. С.3-35.
42. Сулима М. «Понеділок Вівторок» - «Чорний квадрат» Михайля Семенка. *Слово і час*. 2017. № 4.
43. Цепя О. «Майстер корабля» Юрія Яновського: образ оповідача через текст і контекст. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана*

Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 34. Том 5. С. 152–157.

44. Хороб С. Сторінки історії української драматургії кінця XIX–початку XX століття. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2018.

Художні твори для обов'язкового прочитання

В. Чумак

«Березневий каламут», «З ранкових настроїв», «Гомін весінній», «Я порву ті вінки, що сплітались в добу лихоліття», «Червоний заспів», «Революція», «Гартована поезія», «Офіра», «Геть сумніви», «Сьогодні ходив на могилу матусі».

В. Еллан-Блакитний

«Ранок», «Вперед» «Після Крейцерової сонати», «Червоні зорі», «Удари молота і серця», «Слово», «Ти пробач...», «Червоні плями листу осіннього», «Мій сад», «Поет», «Краплини крові», «Україні», «Повстання», «Нескінчений малюнок».

В. Свідзинський

«Холодна тиша», «Місяцю надламаний», «Прозорий січень небо розтворив».

Б. Ігор-Антоніч

«Зелена євангелія» «Різдво», «Коляда».

П. Тичина

«Не Зевс, не Пан...», «Гаї шумлять», «Арфами, арфами», «Ви знаєте, як липа шелестить», «О панно Інно...», «Енгармонійне», «Пастелі», «По блакитному степу», «По хліб йшла дитина», «Одчиняйте двері...», «Скорбна мати», «Золотий гомін», «Пам'яті тридцяти», «Плуг», «На майдані», «Як упав же він з коня», «Псалом залізу», «Ронделі», «Листи до поета», «Мадонно моя», «Уже світає, а ще імла», «Терор», антистрофа (Налила голодним дітям молока), антистрофа (Приставайте до партії), «Шовіністичне», антистрофа (Праві йдуть а голову намагаються держати вперед), «Іспит», «Порожнеча», антистрофа (Місто в мальованих плакатах), «Кукіль», «В космічному оркестрі», «Вітер з України», «Голод», «З мого щоденника III-У, X»; «Весна», «Матері забудь не можу», «Я утверждаюсь», «Похорон друга», «Сковорода».

М. Рильський

«В високій келії, самотно-таємничій», «Срібний сонет», «Бенкет», «На узліссі», «Молюсь і вірю. Вітер грає...», «Запахла осінь в'ялим тютюном», «Солодкий світ! Простір блакитно-білий», «У теплі дні збирання винограду», «Люби природу не як символ...», «Поле чорніє», «Яблука дозріли...», «Есмеральда», «Анхізів син, вклонившись богині», «Сікстинська Мадонна», «Афродіта Мілоська», «Прийшла, таки прийшла, нарешті», «До музи», «Ніцше», «Гейне», «Поете, будь собі суддею», «Ми одпливали», «Крізь бурю й сніг», «Шопен», «Знак терезів – доби нової знак», «Слово про рідну матір», «Жага», «Троянди й виноград», «Мова», «Ми сиділи в Гданську в ресторані», «Діалог», «Рідна мова», «Зимові записи», «Поетичне мистецтво». **По за зб. цикл «Таємниця осіннього листа».**

М. Зеров

«Pro domo», «Саломея», «Діва», «Скорпіон», «То був щасливий десятилітній сон», «Сон», «Безсмертя», «Овідій».

М. Драй-Хмара

«Я світ увесь сприймаю оком», «Поетові», «Лебеді», «На Хортиці», «Накинув вечір голубу намітку».

П. Филипович

«Єдина воля володіє світом», «Дивись, безмежні перелоги», «Сонце».

Є. Плужник

«Сідало сонце», «Ні словечка йому не сказав старий», «Я знаю», «Для вас, історики майбутні», «Суди мене...», «Я натовмився вічно знати», «Вчись у природи творчого спокою», «Синє море, Ніч... а човен – як срібний птах!», «Річний пісок слідок ноги твоєї», «Галілей».

М. Бажан

«17-й патруль», «Гофманова ніч», «Розмова двох сердець», «Будівлі», «Гетто в Умані», «Сліпці», «Смерть Гамлета».

В. Сосюра

«О, не даремно, ні», «Червона зима», «Два Володьки», «Сад», «Коли потяг у даль загуркоче», «Так ніхто не кохав», «Пам'ятаю, вишні доспівали», «Васильки», «Я знаю силу слова», «Любіть Україну», «Юнакові», «Поетам молодим», «Учись», «Розстріляне безсмертя», «Мазепа».

М. Семенко

«Серце рветься», «Я хочу», «Бажання», «Запрошення», «Місто», «П'єро кохає», «Степ».

Т. Осьмачка

«На Ігоревому полі», «Регіт», «Земля», «До степу», «Деспотам», «Скарга», «Казка», «Дума про Зінька Самгородського», «Самота», «Україна», «Монолог», «Колісниця».

Є. Маланюк

«З сучасників», «Молитва», «Стилет чи стилос», «Біографія», «Уривок з поеми», «Під чужим небом», «Ісход», «Псалми степу», «Напис на книзі віршів», «Знаю, медом сонця, ой Ладі...», «Варязька балада», «Шевченко», «Куліш», «Невичерпальність», «Лежиш, розпущо, на розпущті», «Закарпаття».

О. Теліга

«Пломінний день», «Мужчинам», «Сучасникам», «Вечірня пісня», «Поворот».

О. Ольжич

«Археологія», «На полі бою», «Нащо слова», «Давнім трунком», «Городок 32».

М. Хвильовий

«Кіт у чоботях», «Я (Романтика)», «Арабески», «Солонський Яр», «Повість про Івана Івановича», «Санаторійна зона», «Вальдшнепи».

Г. Косинка

«Автобіографія», «За земельку», «На золотих богів», «Політика», «В житах».

В. Підмогильний

«Третя революція», «Син», «В епідемічному бараці», «Місто», «Невеличка драма».

Остап Вишня

«Моя автобіографія», «Чукрен», «Чухраїнці», «Зенітка», «Сом», щоденник «Думи мої, думи мої...».

Ю. Яновський

«Мамутові бивні», «Роман Ма»; «Третя революція», «Майстер корабля», «Чотири шаблі».

О. Довженко

«Земля», «Україна в огні», «Зачарована Десна», «Щоденник».

Ю. Станинець

«Юра Чорний»

І. Багряний

«Тигролови», «Сад Гетсиманський».

У. Самчук

«Марія».

Кость Буревій

«Павло Полуботок».

І. Кочерга

«Свіччине весілля», «Ярослав Мудрий».

М. Куліш

«Мина Мазайло», «Патетична соната».

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Сайт УжНУ URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/>

Репозитарій УжНУ URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

Наукова бібліотека УжНУ URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/#myCarousel>

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

НУІІ URL: <https://nus.org.ua/>

UkrLit - <http://ukrlit.com.ua/>

Український центр - <http://www.ukrcenter.com/>

<https://pidruchnyk.com.ua>